

HVAD ER TEOLOGI?

Det spørgsmål burde vel hurtigt være besvaret. Ordet »teologi« betyder jo 'læren om Gud'. Det er korrekt, men dermed er alt ikke sagt. For teologi er ikke blot en 'lære', eftersom Gud ikke er en idé eller noget, der var engang. Teologi er noget, som nogen gør, og de gør det af bestemte grunde og med bestemte mål for øje – og altid i relation til Gud. Hvad teologi er for en beskæftigelse, bestemmes af, hvem Gud *er*, og hvad Gud *gør*, og dernæst af spørgsmål som: Hvem bedriver teologi? Hvorfor gør de det? Hvad er det, de gør? Og hvad ønsker de at opnå? Det er vigtigt at tage sig tid til at svare på disse spørgsmål.

Det kan måske lyde som en intern akademisk fagdiskussion. Det er det bare ikke. For ethvert kristent menneske bedriver teologi. Vi bedriver teologi, hver gang vi i tro – i tanke, ord og handling – reflekterer Guds relation til verden og til os. Det kan ske bevidst og ubevidst, i akademisk fagteologi såvel som spontan hverdagsteologi. Det har altså bred relevans at drøfte, hvad teologi er.

Der synes at være et særdeles konstruktivt punkt i historien netop nu for at tage fat på dette spørgsmål. Den postmoderne kritik har problematiseret modernitetens reduktionisme, som i vid udstrækning har sat rammerne for nyere dansk teologi. Endvidere bidrager kritikken af kristenheds-paradigmet (*Christendom*) og den voksende erkendelse af den vestlige kirkes missionale situation til opløsningen af idéen om sammenfald mellem folk og kirke. Der er dermed videnskabsteoretisk, kulturelt og kirkeligt ryddet en plads for teologier, som er teistiske, kirkelige og kontekstuelle.

I dette nummer af nærværende tidsskrift har vi derfor samlet en række – hvis vi selv skal sige det – spændende refleksioner over, hvad teologi er. Det spænder fra den historiske udvikling af beskæftigelsen med teologi, over de principielle overvejelser, til internationale, toneangivende bud på nutidige teologier.

Et temafelt er gennemgående, nemlig forholdet mellem troskab og aktualitet (selvom ikke netop disse termer bliver anvendt). Gud er fra evighed kærlighed og Herren, som har åbenbaret sig i Jesus Kristus og fortsat handler og har en historie med verden, en mission. Følgelig pågår det teologiske arbejde i en fortsat, kreativ dynamik skabt af troskab og aktualitet. Konkret udmønter dette sig i overvejelser om, hvordan forholdet bør være i teologien mellem

tekst (Bibel og åbenbaring), *tid* (kontekst, samtid, naturvidenskab etc.) og *tradition* (kirken historisk og aktuelt lokalt-globalt).

Teologi foregår – uundgåeligt – i et af traditionen kvalificeret bevægeligt samspil mellem tekst og tid. Teologien er dermed et redskab for kirken til at forblive tro mod Guds historie med verden. Den hjælper kirken til – lokalt og globalt – at aktualisere evangeliet ved at tage imod det, i dens aktuelle tid og på dens aktuelle sted.

Vi håber, at dette nummer af tidsskriftet vil opmuntre og udfordre både fagteologer, præster og lægfolk til i tanke, ord og handling at reflektere Guds relation til verden og til os – og dermed fortsætte teologiens vigtige arbejde.

God læselyst!

Andreas Østerlund Nielsen, red.